

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobkyně: I. T.
trvale bytem
.....
t. č. bytem

zastoupena Mgr. Radimem Strnadem, advokátem
sídlem Příkop 834/8, 602 00 Brno

proti
žalované: Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2019, č. j. CPR-18961-3/ČJ-2019-930310-V240,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 6. 2019, č. j. CPR-18961-3/ČJ-2019-930310-V240 (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo potvrzeno rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend (dále též „prvostupňový správní orgán“) ze dne 19. 3. 2019, č.j. KRPB-23323/ČJ-2019-060026-SV (dále též „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „rozhodnutí o správním vyhoštění“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobkyni dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění ke dni vydání prvostupňového rozhodnutí (dále též „zákon o pobytu cizinců“), uloženo správní vyhoštění a doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na dobu 1 roku. Počátek doby, po kterou nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byl stanoven v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území České republiky. Současně byla stanovena doba k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí či po odpadnutí důvodů bránících jeho výkonu. Zároveň bylo rozhodnuto, že na žalobkyni se nevztahují důvody znemožňující vycestování (§ 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců).
3. Důvodem pro uložení správního vyhoštění byla skutečnost, že žalobkyně pobývala na území ČR v období ode dne 9. 1. 2019 do 28. 1. 2019 bez víza, ač k tomu nebyla oprávněna. Tímto jednáním porušila žalobkyně povinnost stanovenou v § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, neboť cizinec je povinen pobývat na území ČR s platným vízem a cestovním dokladem, nestanoví-li tento zákon jinak.

II. Napadené rozhodnutí

4. Žalobkyně podala proti prvostupňovému rozhodnutí blanketní odvolání, které ani na výzvu prvostupňového správního orgánu nedoplnila. Žalovaná přezkoumala prvostupňové rozhodnutí na základě ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu a shledala, že prvostupňový orgán postupoval v souladu se zákonem, pokud zjistil porušení zákona o pobytu cizinců na území ČR v období od 9. 1. 2019 do 28. 1. 2019 bez víza, čímž došlo k naplnění ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o pobytu cizinců.
5. Tomuto závěru svědčí jak samotná výpověď žalobkyně ze dne 28. 1. 2019, tak i další podklady, které jsou součástí správního spisu. Prvostupňový orgán se vypořádal s veškerými skutečnostmi, pokud v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí uvedl přezkoumatelně své úvahy a závěr, že žalobkyně naplnila svým protiprávním jednáním výše uvedené ustanovení.
6. Kromě toho žalovaná poukázala na skutečnost, že prvostupňový správní orgán vycházel při rozhodování ze závazného stanoviska Ministerstva vnitra ČR ze dne 15. 2. 2019, ev. č. (dále jen „závazné stanovisko“), podle kterého je vycestování žalobkyně možné. V této souvislosti žalovaná uvedla, že je obsah daného stanoviska závazný pro výrokovou část rozhodnutí o správním vyhoštění, protože se prvostupňový správní orgán otázkou vycestování žalobkyně zpět do vlasti dále nezabýval.

III. Žaloba

7. V žalobě bylo namítáno, že nebyl v řízení zjištěn skutkový stav věci bez důvodných pochybností, neboť prvostupňový správní orgán ve vztahu k posouzení možnosti vycestování z území bez vlastního zkoumání či prověřování pouze odkázal na závěry obsažené v závazném stanovisku. Podle názoru žalobkyně nelze v tomto ohledu vycházet výhradně z ust. § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), protože dané ustanovení stanovuje pouze formu, nikoliv obsah závazného stanoviska.
8. Závaznost daného stanoviska pak nevyplývá ani z ust. § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, protože stanovuje pouze podmínku, aby si jej příslušný správní orgán od Ministerstva vnitra ČR vyžádal. Jelikož nebylo ve vztahu k posouzení možnosti vycestování žalobkyně provedeno další dokazování či vlastní hodnocení prvostupňového správního orgánu, bylo postupováno v rozporu se zákonem.
9. Z těchto důvodů žalobkyně navrhla, aby krajský soud napadené a prvostupňové rozhodnutí zrušil, uložil žalované povinnost nahradit náklady řízení a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

IV. Vyjádření žalované

10. Ve svém vyjádření k žalobě žalovaná uvedla, že bylo na argumentaci žalobkyně dostatečně reagováno v prvostupňovém a napadeném rozhodnutí. Na jejich odůvodnění se proto žalovaná zcela odkázala a současně krajskému soudu navrhla, aby žalobu jako nedůvodnou zamítl s tím, že souhlasila s projednáním věci bez nařízení jednání.

V. Správní spis

11. Krajský soud ze správního spisu zjistil, že řízení o správním vyhoštění žalobkyně bylo zahájeno na základě úředního záznamu ze dne 28. 1. 2019 o jednání s žalobkyní, která se dostavila k řešení své pobytové situace, a výsledků lustrace v příslušné evidenci cizinců. V této souvislosti pak byly do správního spisu založeny kopie cestovního pasu žalobkyně a víza typu D. Kromě toho je ve správním spisu založen také protokol o výslechu žalobkyně jako účastníka řízení ze dne 28. 1. 2019, ve kterém mimo jiné uvedla, že má rodinu na Ukrajině, v ČR nikoho nemá a je ochotna vycestovat zpět na Ukrajinu.
12. Prvostupňový správní orgán si dále vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR ze dne 15. 2. 2019, ev. č. ZS46838, podle kterého bylo vycestování žalobkyně možné. V rámci jeho odůvodnění bylo poukázáno zejména na skutečnost, že žalobkyně pochází z Dněpropetrovské oblasti na Ukrajině, které se podle názoru ministerstva netýkají bezpečnostní incidenty v a oblasti a příhraničních oblastech s Ruskem. V této části Ukrajiny ani předešlé události nedosáhly takových rozměrů, aby mohla být ohrožena bezpečnost žalobkyně v případě návratu. V této souvislosti byla ke stanovisku přiložena Informace OAMP o zemi původu (Ukrajina) ze dne 14. 9. 2018.
13. Možnosti seznámit se s podklady pro rozhodnutí žalobkyně na výzvu nevyužila. Následně bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, které mj. vycházelo v otázce posouzení možných překážek vycestování z obsahu citovaného závazného stanoviska. Žalobkyně se prostřednictvím svého zástupce proti prvostupňovému rozhodnutí

blanketně odvolala, avšak odvolání nebylo ani na výzvu prvostupňového správního orgánu doplněno.

VI. Posouzení věci krajským soudem

14. Krajský soud předně posuzoval, zda byly splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s. ř. s.“, ve spojení s ust. § 172 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (§ 65, § 68, § 70 s. ř. s.).
15. V souladu s ust. § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.
16. Soud ve věci rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nevyjádřili svůj výslovný nesouhlas s tímto postupem) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
17. Žaloba **není důvodná**.
18. Žalobkyně v žalobě uplatnila pouze jedinou námitku, která se týkala povahy závazného stanoviska ve smyslu ust. § 120a zákona o pobytu cizinců. Podle jejího názoru nelze při rozhodování o správním vyhoštění ve vztahu k posouzení možnosti vycestování z území pouze odkázat na obsah závazného stanoviska, ale naopak musí správní orgány v tomto ohledu provést řádné dokazování za účelem zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností, jak stanovuje ust. § 3 správního řádu.
19. Předně krajský soud uvádí, že se již touto námitkou v jiných právních věcech opakovaně zabýval a nepovažoval ji za důvodnou (srov. např. rozsudky Krajského soudu v Brně ze dne 13. 1. 2017, č. j. 22 A 71/2016 – 27, nebo ze dne 22. 10. 2015, č. j. 32 A 51/2015 – 18; rozhodnutí Krajského soudu v Brně na úseku správního soudnictví jsou dostupná na www.nssoud.cz). Ani v nyní posuzované věci proto neshledal žádný důvod k tomu, aby své dosavadní závěry jakkoliv korigoval.
20. Podle ust. § 120a zákona o pobytu cizinců platí, že: „*Policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 je povinna si vyžádat závazné stanovisko^{9b)} ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179); to neplatí, rozhoduje-li policie o správním vyhoštění při vycestování cizince na hraničním přechodu a cizinec výslovně uvede, že jeho vycestování je možné.*“
21. K tomu krajský soud uvádí, že z dikce daného ustanovení nelze v souladu s argumentací žalobkyně dospět k závěru, že by z něj vyplývala pouze povinnost správních orgánů vyžádat si ve vztahu k posouzení možnosti vycestování cizince stanovisko příslušného ministerstva, aniž by pro ně bylo obsahově závazné. Při interpretaci ust. § 120a zákona o pobytu cizinců je totiž nutné reflektovat skutečnost, že je ve vztahu k povaze závazného stanoviska pomocí poznámky pod čarou č. 9b) explicitně odkazováno na ust. § 149 správního řádu jakožto na obecnou právní úpravu závazného stanoviska (*lex generalis*). V prvním odstavci tohoto ustanovení je pak závazné stanovisko vymezeno jako úkon správního orgánu na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a *jehož obsah je závazný pro*

výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány.

22. Závazné stanovisko může tedy s ohledem na zásadu legality vydat pouze správní orgán, který je k tomu na základě zákona oprávněn (v posuzovaném případě Ministerstvo vnitra ČR) a také jeho vydání musí mít zákonnou oporu (ust. § 120a ve spojení s ust. § 179 zákona o pobytu cizinců). Bylo by pak nejen proti smyslu závazného stanoviska, ale také proti dikci již odkazovaného ust. § 149 odst. 1 správního řádu, pakliže by správní orgány rozhodující o správním vyhoštění cizince obsah závazného stanoviska nerespektovaly.
23. Posouzení otázky, zda je některý ze zákonných důvodů bránících vycestování cizince podle ust. § 179 zákona o pobytu cizinců naplněn či nikoliv, je výlučně v kompetenci příslušného ministerstva jako dotčeného orgánu, a to také za předpokladu, že by byl obsah závazného stanoviska v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí zpochybněn. V takovém případě je totiž zákonnou povinností odvolacího správního orgánu vyžádat si podle ust. § 149 odst. 4 správního řádu potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k jeho vydání, což je v nyní posuzované věci ministr vnitra (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2010, č. j. 5 As 56/2009-63, a ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 5/2016 – 51; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz).
24. Nelze tedy přisvědčit názoru žalobkyně, že správní orgány nedostály své zákonné povinnosti zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností, neboť zákonem vyžadovaný důkazní standard v otázce překážek pro vycestování byl zajištěn právě prostřednictvím vyžádání závazného stanoviska, které není samostatným rozhodnutím, ale závazným podkladem v řízení o správním vyhoštění. Stejným způsobem se ostatně v minulosti vyjádřil také Nejvyšší správní soud, když například ve svém rozsudku ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6 Azs 182/2015 – 20, judikoval, že: „*V průběhu řízení o správním vyhoštění postupovalo krajské ředitelství cizinecké policie v souladu s ustanovením § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a vyžádalo si závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince, kterým se následně při rozhodování řídilo... Tento zákonný postup však nepovažuje za protiústavní či jinak odporující základním zásadám správního řízení. O opaku nepřesvědčily Nejvyšší správní soud ani obecné výtky stěžovatele. Závazné stanovisko Ministerstva vnitra k možnosti vycestování cizince není samostatným rozhodnutím vydávaným v jiném správním řízení, avšak je podkladem opatřeným v rámci správního řízení o vyhoštění (srov. usnesení Městského soudu v Praze ze dne 30. 12. 2009, č. j. 11 Ca 162/2009 – 38, č. 1764/2009 Sb. NSS). Veškeré záruky zákonnosti správního řízení jsou tudíž zakotveny v rámci něj. Závazné stanovisko nelze vnímat odděleně a vylučovat ho mimo řízení o správním vyhoštění, neboť může být soudně přezkoumáno pouze spolu s rozhodnutím o správním vyhoštění jako jeho závazný podklad.*“
25. Správní orgány proto postupovaly v řízení o správním vyhoštění zcela v souladu se zákonem, pakliže v rámci odůvodnění prvostupňového a napadeného rozhodnutí odkázaly ve vztahu k možnosti vycestování žalobkyně na závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR ze dne 15. 2. 2019, ev. č. ZS46838, které bylo za tímto účelem vyžádáno. Jeho obsah pak nebyl ve správním řízení (žalobkyně podala prostřednictvím zástupce pouze blanketní odvolání, které nebylo ani na výzvu doplněno), ani v žalobě nijak zpochybněn.

26. Pouze nad rámec uvedeného proto krajský soud dodává, že byla sice k závaznému stanovisku doložena pouze jedna podkladová zpráva o zemi původu, konkrétně Informace Ministerstva vnitra (OAMP) ze dne 14. 9. 2018, ale z jejího obsahu je zřejmé, že žalobkyně pochází ze západní oblasti na Ukrajině (..... oblast), která není v současné době ozbrojeným konfliktem přímo postížena, což je zdejšímu soudu známo rovněž z jeho vlastní rozhodovací činnosti. Žalobkyně ostatně v rámci výslechu účastníka řízení před prvostupňovým správním orgánem výslovně uvedla, že jí v návratu do vlasti žádná překážka nebrání a naopak chce sama co nejdříve vycestovat.

VII. Závěr a náklady řízení

27. Ze všech shora uvedených důvodů bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto rozsudku.
28. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšná žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalované v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly, respektive ani úhradu nákladů řízení nepožadovala, protože se jí náhrada nákladů řízení nepřiznává (výrok III.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 14. srpna 2019

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.